

Voorstel aan de gemeenteraad

Wijziging parkeerplaatsenverordening voor deelauto's

Beleidsveld	Mobiliteit
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Wietske Doornbos
Kenmerk	30218756
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De wijziging van de Verordening op het gebruik van parkeerplaatsen en de verlening van vergunningen voor het parkeren 2014 vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen:
 - a. Toegevoegd is dat een parkeervergunning kan worden uitgegeven aan een autodeelgroep of een commerciële organisatie die auto's ter beschikking stelt aan een autodeelgroep;
 - b. Toegevoegd is
 - i. een grondslag voor B&W om persoonsgegevens te verwerken van gebruikers van voertuigen van deelmobiliteit voor het ontwikkelen en evalueren van het gemeentelijk parkeer- en (deel)mobiliteitsbeleid;
 - ii. een grondslag voor het toezicht op de naleving van parkeervergunningen;
 - iii. een bevoegdheid voor B&W om hiervoor nadere regels te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Met de beslispunten in dit voorstel wordt de parkeerplaatsenverordening gewijzigd. Hiermee wordt het mogelijk gemaakt om aan autodeelgroepen een parkeervergunning voor deelauto's uit te geven en het datadelen door deelauto-aanbieders te regelen met waarborgen voor de mogelijke persoonsgegevens van de gebruikers.

Context

Aanleiding

In het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen 'dat een deelauto in 2030 normaler is dan een eigen auto'. Daarnaast staat in het Mobiliteitsplan 2040 dat bewoners 'in de toekomst geen (privé)auto meer voor de deur (hoeven te) hebben, omdat ze kunnen vertrouwen op een systeem van deelmobiliteit dat volledig voorziet in de mobiliteitsbehoefte.'

In het Plan van Aanpak Deelmobiliteit staan de acties die worden ondernomen om aan deze ambitie te voldoen. In dit raadsvoorstel wordt ingegaan op twee van deze acties:

- Het faciliteren van bewonersinitiatieven rondom autodelen
- Data delen door deelauto-aanbieders via landelijke werkwijze (CDS-M werkwijze)

Er zijn wijzigingen nodig in de [Verordening op het gebruik van parkeerplaatsen en de verlening van vergunningen voor het parkeren 2014](#) (verder: Parkeerplaatsenverordening) en de [Nadere regel uitgifte parkeervergunningen en garageplaatsen gemeente Utrecht](#) (verder: Nadere regel) om deze twee acties te kunnen uitvoeren. Daarnaast zal het college n de Nadere regel wijzigen voor de proef met free-floating deelauto's. Zie ook de raadsbrief Nadere toelichting wijziging Parkeerplaatsenverordening en Nadere regel voor deelauto's en het Was-woordt overzicht.

Autodeelgroepen

Met een autodeelgroep wordt bedoeld dat een groep bewoners zelf graag wil starten met het delen van vervoermiddelen en ook een rol heeft in de organisatie daarvan. In sommige gevallen organiseren de bewoners zich formeel in een coöperatie en regelen ze zelf een auto, verzekering, onderhoud en dergelijke. In andere gevallen maken de bewoners afspraken met een bedrijf dat autodelen in meer besloten kring aanbiedt. Afhankelijk van de wensen van de bewoners, zitten daar nog veel varianten tussenin. Op dit moment kan de gemeente deze initiatieven in Utrecht niet goed faciliteren, omdat de initiatieven geen parkeervergunning kunnen afnemen. De huidige parkeerplaatsenverordening kent alleen de vergunning voor commerciële deelauto-organisaties die auto's ter beschikking stellen aan (willekeurige) derden.

Data delen door deelauto-aanbieders

Eind 2022 heeft het college van B&W in de Nadere regel opgenomen dat de deelauto-organisaties de gemeente actuele gegevens over haar deelvoertuigen in Utrecht geautomatiseerd moeten verstrekken volgens de CDS-M werkwijze. Dit is een nieuwe landelijke werkwijze voor data-uitwisseling, waarin onder andere het proces en de technische standaarden zijn beschreven. Utrecht fungeert als voorbeeldcasus voor de landelijke opschaling van deze werkwijze. De gemeente heeft inzicht nodig in het gebruik van de deelauto's om te toetsen of de deelauto-aanbieders aan de vergunningsvoorwaarden voldoen. Daarnaast kunnen beleid en projecten beter worden vormgeven en getoetst op basis van de data.

De gemeente ontvangt geen direct identificerende kenmerken, zoals namen, kentekens of adresgegevens van gebruikers van de deelauto's. De gemeente ontvangt gegevens die mogelijk indirect herleidbaar tot personen zijn. Hierbij gaat het met name om start- en eindtijden en start- en eindlocaties van ritten met deelauto's. De gemeente heeft niet de middelen om deze gegevens daadwerkelijk te herleiden naar personen. Omdat indirect tot personen herleidbare gegevens ook kunnen worden aangemerkt als persoonsgegevens, wordt met de voorliggende wijziging in de parkeerplaatsenverordening een grondslag gecreëerd voor het delen van de data door deelauto-aanbieders met de gemeente.

Juridische context

De gemeenteraad is op grond van artikel 147 lid 1 Gemeentewet bevoegd deze verordening vast te stellen of te wijzigen.

In het kader van handhaving van vergunningen en voor de beleidsvorming deelmobiliteit is het noodzakelijk dat vergunninghouders van deelmobiliteit data over hun bedrijfsvoering en de deelauto's delen met de gemeente. Een gedeelte van de data betreft gegevens van een deelauto, die mogelijk in specifieke situaties indirect herleidbaar tot personen zijn. Hierbij gaat het met name om start- en eindtijden en start- en eindlocaties van ritten met de deelauto's. De gemeente is met het oog op artikel 6 de AVG "uitvoeren van een taak van algemeen belang" gerechtigd om deze persoonsgegevens te verwerken. Op basis van de huidige Parkeerplaatsenverordening is het voor de gebruikers van deelauto's niet voorzienbaar dat B&W indirect tot de personen herleidbare gegevens verzamelt en verwerkt in het kader van handhaving en beleidsvorming deelmobiliteit. Met de voorgestelde aanpassingen in de verordening wordt de grondslag voor het verwerken van die gegevens duidelijk vastgelegd.

Tegen het vaststellen van de verordening is geen bezwaar of beroep mogelijk.

Beslistermijn

Voor inwerkingtreding van de wijzigingen van de Parkeerplaatsenverordening en de Nadere regel vóór het zomerreces is besluitvorming medio juni noodzakelijk. Als besluitvorming later plaats vindt zou de Utrechtse startende autodeelgroep in de Veemarkt langer moeten wachten op een parkeervergunning en mogelijk besluiten om te stoppen. Daarnaast loopt de proef met free-floating deelauto's verdere vertraging op en bestaat het risico dat deelauto-aanbieders hun interesse verliezen.

Beoogd effect

Door bewonersinitiatieven rondom autodelen te faciliteren, wordt de diversiteit van deelmobiliteit in de stad vergroot. Hiermee worden andere doelgroepen worden aangesproken en wordt het deelmobiliteitssysteem als geheel robuuster.

De gemeente heeft de data over het gebruik van de deelauto's nodig om te toetsen of de deelauto-aanbieders aan de vergunningsvoorwaarden voldoen. Daarnaast kunnen beleid en projecten beter worden vormgeven en getoetst op basis van de data.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

- Op 23 september 2022 heeft het college in de [Raadsbrief Actuele ontwikkelingen Anders Reizen](#) en het bijbehorende Plan van Aanpak Deelmobiliteit aangegeven te werken aan een aantal acties, waaronder:
 - o Het faciliteren van bewonersinitiatieven rondom autodelen
 - o Data delen door deelauto-aanbieders via landelijke werkwijze (CDS-M werkwijze)
 - o Proef met free floating deelauto's
- Op [1 november 2022](#) heeft het college uw raad geïnformeerd over het voornemen om de Nadere regel te wijzigen en om een convenant met deelauto-aanbieders af te sluiten.
- Op [20 december 2022](#) heeft het college de wijziging van de [Nadere regel uitgifte parkeervergunningen en garageplaatsen gemeente Utrecht](#) vastgesteld en uw raad daarover geïnformeerd in bijbehorende [raadsbrief](#).
- In juli 2023 heeft het college uw raad geïnformeerd over het aangaan van [Convenant Samenwerking Deelauto's Utrecht](#) met de deelauto-aanbieders die in Utrecht actief zijn.
- Op [12 september 2023](#) heeft het college besloten voornemens te zijn een proef te starten met free-floating deelauto's en de Nadere regel daarvoor opnieuw te wijzigen en uw raad daarover geïnformeerd in bijbehorende [raadsbrief](#).
- In [2022](#) is de Parkeerplaatsenverordening voor het laatst gewijzigd.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De wijziging van de Verordening op het gebruik van parkeerplaatsen en de verlening van vergunningen voor het parkeren 2014 vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen:

	a. Toegevoegd is dat een parkeervergunning kan worden uitgegeven aan een autodeelgroep of een commerciële organisatie die auto's ter beschikking stelt aan een autodeelgroep; b. Toegevoegd is i. een grondslag voor B&W om persoonsgegevens te verwerken van gebruikers van voertuigen van deelmobiliteit voor het ontwikkelen en evalueren van het gemeentelijk parkeer- en (deel)mobiliteitsbeleid; ii. een grondslag voor het toezicht op de naleving van parkeervergunningen; iii. een bevoegdheid voor B&W om hiervoor nadere regels te stellen
Argumenten	
1.1	<u>Autodeelgroepen van bewoners kunnen van grote waarde zijn voor de stad.</u> Met autodeelgroepen wordt de diversiteit van deelmobiliteit vergroot, waarmee weer andere doelgroepen worden aangesproken en het deelmobiliteitssysteem robuuster wordt. De initiatieven kunnen bovendien de sociale cohesie in een buurt vergroten en Utrechters meer eigenaarschap geven over de ontwikkelingen rondom deelmobiliteit in hun buurt. Elders in het land zijn hier al goede ervaringen mee opgedaan.
1.2	<u>Hiermee wordt het datadelen door deelauto-aanbieders geregeld met waarborgen voor de mogelijke persoonsgegevens van de gebruikers.</u> Met de voorgestelde aanpassingen in de verordening wordt de grondslag voor het verwerken van de indirect tot personen herleidbare gegevens van gebruikers van de deelauto's voor handhaving van de vergunningsvoorwaarden en beleidsvorming deelmobiliteit duidelijk vastgelegd. Hiermee voldoet de gemeente aan de AVG.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>De kans bestaat dat een bewoner die geen recht heeft op een bewonersparkeervergunning probeert misbruik te maken van de autodeelgroepen om alsnog een parkeervergunning te verkrijgen.</u> Het college van B&W stelt daarom voorwaarden bij de parkeervergunning, waaronder dat de autodeelgroep minstens 5 deelnemers heeft. Het beperken van de looptijd van de parkeervergunning geeft de mogelijkheid om te stoppen als er toch misbruik blijkt te zijn. Als de evaluatie positief verloopt, kunnen B&W de looptijd wijzigen naar onbepaalde tijd (net als de andere deelautovergunningen).

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Vervolg

Nadat de raad de verordening heeft vastgesteld wordt deze gepubliceerd. De wijzigingen zijn direct van kracht. Daarna wordt het college van B&W gevraagd de wijziging van de Nadere regel uitgifte parkeervergunningen en garageplaatsen definitief vast te stellen.

Samen stad maken (voorheen: Participatie)

In de huidige fase is 'Gemeente aan zet' van toepassing. Vanuit het Convenant Samenwerking Deelauto's wordt samengewerkt met de verschillende deelauto-aanbieders in de stad. Er zijn diverse gesprekken gevoerd over de data-delings en er wordt een overeenkomst voorbereid om afspraken te maken over bedrijfsvertrouwelijke informatie van de aanbieders.

Daarnaast zijn er gesprekken geweest met een Utrechtse startende autodeelgroep in de Veemarkt en met twee partijen die autodeelgroepen verder ondersteunen.

Communicatie

De vergunninghouders van deelautovergunningen ontvangen een brief waarin de wijziging wordt toegelicht. De website wordt aangepast om bewoners te informeren over de mogelijkheden van het oprichten van een autodeelgroep. Samen met Goedopweg (samenwerkingsverband van onder andere de provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht en Amersfoort) werken we de aanpak van het verder stimuleren van bewonersinitiatieven verder uit.

(Niet)Referendabel

De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Wijzigingsbesluit Parkeerplaatsenverordening

Bijlagen informatief

- Raadsbrief Nadere toelichting wijziging Parkeerplaatsenverordening en Nadere regel voor deelauto's
- Bijlage: Was-wordt overzicht wijzigingen Parkeerplaatsenverordening en Nadere regel voor deelauto's
- Bijlage: Concept wijzigingsbesluit Nadere regel uitgifte parkeervergunningen en garageplaatsen